

Голові спеціалізованої вченої ради
Д 26.891.02
Інституту підготовки кадрів
державної служби зайнятості
України
д.держ.упр., професору
Войтович Р. В.

ВІДГУК

офіційного опонента **Кравченко Мілени В'ячеславівни**
на дисертаційну роботу **Крижевського Віталія Вадимовича**
на тему: «Державний сервіс як інструмент реалізації публічного управління»,
подану на здобуття наукового ступеня кандидата наук
з державного управління за спеціальністю
25.00.02 – механізми державного управління

Вивчення дисертації, автореферату та опублікованих праць дає підстави для розгорнутої характеристики результатів дослідження Крижевського В.В. та визначення відповідності критеріям і нормативним вимогам до дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління.

Ступінь актуальності обраної теми дослідження

В умовах модернізації системи публічного управління, запровадження новітніх реформаційних практик діяльності органів публічної влади зростає запит суспільства на забезпечення якості державного сервісу та його стандартизацію. У зв'язку з цим актуалізується значення та змістовне наповнення професійної сервісної діяльності публічної служби, яка б відповідала основним базовим параметрам розвитку державного управління в сучасних реаліях, а також постає питання про виникнення окремої науки - сервісології - як методологічного інструментарію побудови сервісної держави.

Саме налагодження результативного сервісу взаємовідносин між суспільством і державою характеризує їх найвищу форму співпраці, у межах якої громадяни здобувають можливість реалізувати себе у ролі активних суб'єктів, а відтак і держава набуває новітньої функціональної можливості для

перетворення соціальних процесів ліберальним шляхом. Це свідчить про гуманітарний аспект державного сервісу, який детермінує структурно-функціональну роль людини у системі взаємовідносин між людьми в процесі надання послуг, завдяки чому в центрі публічного управління завжди перебуває не послуга, а людина.

Зазначене обумовлює актуальність теми дисертації Крижевського В. В. на тему: «Державний сервіс як інструмент реалізації публічного управління», її структурну побудову, наукове і практичне значення.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх вірогідність

Вивчення дисертації, автореферату та публікацій Крижевського В.В. дає підстави для висновку про те, що наукові положення, висновки та рекомендації є обґрунтованими та достовірними, достатньою мірою аргументовані, логічні, містять наукову новизну.

Структура дисертаційної роботи характеризується логічністю та послідовністю, обумовлена завданнями та підпорядкована меті дослідження. Мета дисертаційної роботи полягає в науково-теоретичному обґрунтуванні державного сервісу як інструменту реалізації публічного управління та розробленні практичних рекомендацій щодо вдосконалення процедур і технологій його реалізації в сучасних умовах суспільного розвитку.

Автор використав широку джерельну базу за темою дисертації та проаналізував достатній масив аналітичних даних, забезпечив відповідність предметної спрямованості дисертаційного дослідження паспорту наукової спеціальності 25.00.02 – механізми державного управління.

Ознайомившись зі змістом дисертації, основними публікаціями та авторефератом можна підтвердити, що мета дослідження виконана. Це знайшло відображення в основних положеннях роботи, які сформульовано автором особисто і характеризуються науковою новизною.

Достовірність та наукова новизна одержаних результатів

Достовірність результатів дисертаційної роботи базується на

використанні сучасних прийомів та методів у проведенні наукового дослідження.

Найбільш значущим науковим результатом є те, що автором вперше ідентифіковано зміст державного сервісу як інструменту реалізації сервісного потенціалу публічного управління, який включає такі дефініції: «державна послуга», «державна функція», «державна допомога» та «державна підтримка». Крім того, автор сформулював авторське розуміння сервісного потоку як інструменту реалізації публічного управління, який передбачає процес обслуговування споживача з надання сукупності релевантних послуг.

Автором удосконалено комплекс особливостей реалізації державного сервісу у сфері публічного управління в сучасних умовах суспільного розвитку, зокрема:

- 1) забезпечення рівноваги у системі «держава-громадськість-бізнес» у сфері забезпечення результативності функціонування публічного управління;
- 2) фактичність та ілюзорність сервісного потенціалу держави;
- 3) структурний вплив інформаційно-комунікативних технологій на результативність функціонування сервісної системи держави;
- 4) інституційна й функціональна деконструкція публічного управління;
- 5) формування мережевого публічного управління, в основі якого лежить розгалужена система державного сервісу.

Крижевський В.В. здійснив систематизацію оптимізаційних принципів розвитку сервісного публічного управління в Україні, серед яких: підвищення ефективності державного управління; децентралізація; делегування низки функцій, які раніше здійснювались державою, ринковим структурам; посилення транспарентності державного управління; формування відповідальності за результати; розвиток програми підготовки менеджерів публічного управління, зорієнтованих на взаємодію із споживачами; запропоновано запровадження публічного аудиту як оптимізаційного засобу реалізації державного сервісу, який забезпечує «інституційну й методичну

упорядкованість» моделей контрактної взаємодії держави, громадськості та бізнес-сектору.

Подальшого розвитку набула ідентифікація державних послуг, що виступають структурною умовою сервісної реалізації публічного управління, як послуг, які надаються фізичним особам та організаціям за їх запитом органами публічної влади в межах їх компетенції. Охарактеризовано два аспекти ідентифікації, що стосуються: безпосередньо сервісної діяльності органів публічної влади та активного залучення інститутів громадянського суспільства до реалізації сервісного потенціалу держави.

Важливим науковим здобутком є й конкретизація сервісної адміністративної культури, зорієнтованої на дотримання сервісних інтересів громадян, шляхом підвищення якості та доступності державних послуг, що передбачає такі складові, як: підвищення якості надання державних послуг та їх доступності для громадян; підвищення якості та ефективності адміністративно-управлінських процесів; підвищення відкритості діяльності органів виконавчої влади; запровадження адміністративних регламентів та стандартів діяльності органів публічної влади, які є функціональним інструментом підвищення сервісного потенціалу публічного управління, слугуючи зміцненню сервісного потенціалу реалізації публічного управління.

Отже, кандидатська дисертація Крижевського В.В. є самостійним і структурно завершеним дослідженням, що характеризується єдністю змісту й, безперечно, має науково-теоретичну та практичну цінність.

Повнота викладення наукових положень, висновків і рекомендацій дисертації в опублікованих працях

Основні результати дисертаційної роботи Крижевського В.В. відображено в 12 публікаціях. У наукових фахових виданнях опубліковано 6 статей, 1 стаття опублікована в іноземному фаховому виданні. Положення дисертаційної роботи отримали широку апробацію на 5 міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях.

Аналіз публікацій свідчить про достатню повноту висвітлення

результатів дисертаційного дослідження і географію оприлюднення.

Оцінка ідентичності автореферату та основних положень дисертації

Дисертаційна робота та автореферат оформлені відповідно до чинних вимог нормативних документів МОН України. Робота написана науковим стилем, її оформлення відповідає існуючим стандартам, які встановлені для відповідного типу кваліфікаційних робіт.

Аналіз змісту автореферату та дисертації доводить ідентичність структури, логіку викладення матеріалу, відповідність основних положень та висновків за розділами підсумковим висновкам. Автореферат повною мірою розкриває зміст проведеного дослідження та відображає основні положення та узагальнення, що містить дисертаційна робота.

Практичне значення дисертаційної роботи

Практичне значення отриманих результатів полягає у розробці теоретико-методологічних і практико-прикладних положень, оформлених у конкретні пропозиції, які можуть бути реалізовані та закласти основу оптимізації державного сервісу як інструменту реалізації публічного управління на сучасному етапі суспільного розвитку.

Розроблені теоретико-практичні положення, висновки та рекомендації можуть бути використані у дослідженнях, програмах та проектах відповідних органів державної влади, науково-дослідних інститутів, навчальних закладів та структур з підвищення кваліфікації щодо питань публічного управління як інституту реалізації державного управління.

Основні результати дисертаційного дослідження впроваджено на практиці, що підтверджується довідками від Національного агентства кваліфікацій, Центру адаптації державної служби до стандартів Європейського союзу, Головного управління Держгеокадастру у Київській області та Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості України.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації

Оцінюючи дисертаційне дослідження в цілому позитивно, можна вказати на деякі дискусійні положення та висловити певні зауваження:

1. У тексті дисертації (с. 27) автор зазначає, що «в добу постмодерну варто особливу увагу акцентувати на відповідних реформаційних практиках, через які проходить більшість держав у напрямку формування свого сервісного потенціалу». На нашу думку, варто було б надати роз'яснення, що розуміється під поняттям «сервісний потенціал».

2. Дисертантом висловлюється думка про те, що «медіація відіграє визначальну роль у процесах попередження та протидії корупції, що тим самим розширює функціональний простір впливу держави на стабільність життєдіяльності громадян» (с. 34). Із тексту дисертації не достатньо зрозуміло яким саме чином прослідковується зазначений зв'язок.

3. У дисертаційній роботі стверджується, що «побудова держави-платформи в постмодерний період передбачає запровадження відповідних інституційних змін» (с. 38). З нашої точки зору доцільно було б навести авторське бачення щодо того, які з наведених інституційних змін є найбільш актуальними на сьогоднішній день та вимагають першочергової реалізації.

4. У роботі слушно акцентується увага на актуальності формування мережевого публічного управління та наводяться «основні переваги мережевої організації публічного управління, які слугують розвитку сервісного потенціалу держави, включаючи відповідні технології», запропоновані науковцем Х. Крюге (с. 60-61). Водночас автором не зроблено висновку про доцільність впровадження зазначених технологій у вітчизняній практиці, особливо у контексті сучасних процесів.

5. Зважаючи на багатоаспектність, багатовимірність змістового наповнення дисертації, складність представлених взаємозв'язків, осмислення матеріалу потребує наочності, візуальної інтерпретації. На наш погляд, зазначене посилило б науковий доробок дисертанта.

Разом з тим, висловлені зауваження та рекомендації не знижують загалом високого теоретико-методологічного рівня представленої дисертаційної роботи.

Загальний висновок та оцінка дисертації

З огляду на актуальність, новизну, важливість одержаних автором наукових результатів, їх обґрунтованість і достовірність, а також практичну цінність сформульованих положень і висновків вважаємо, що дисертаційна робота Крижевського Віталія Вадимовича на тему: «Державний сервіс як інструмент реалізації публічного управління» є самостійним, оригінальним, завершеним науковим дослідженням, що має важливе значення для галузі науки «Державне управління».

На підставі вищезазначеного можна зробити висновок, що дисертаційна робота відповідає вимогам п.п. 9, 11 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року №567, а її автор, Крижевський Віталій Вадимович, заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління.

Офіційний опонент:

професор кафедри соціальної
і гуманітарної політики Національної
академії державного управління
при Президентіві України,
д.держ.упр., професор

М. В. Кравченко

Підпис М. В. Кравченко засвідчую:

учений секретар Національної
академії державного управління
при Президентіві України,
д.держ.упр., професор

А. П. Рачинський